

Закарпатська	229	160,4	197	97,8
Запорізька	385	122,7	328	208,5
Івано-Франківська	224	134,7	273	166,2
Київська	105	56,1	93	229,8
Кіровоградська	185	65,0	174	56,8
Луганська	281	101,1	23	7,8
Львівська	1 360	1 175,4	1 389	1 161,3
Миколаївська	193	69,3	162	42,0
Одеська	686	234,4	804	261,2
Полтавська	246	79,6	261	63,0
Рівненська	206	113,6	213	104,3
Сумська	487	525,6	503	458,9
Тернопільська	963	3 987,1	731	1 571,0
Харківська	5 408	23 525,7	4 730	15 290,5
Херсонська	290	80,8	226	63,6
Хмельницька	444	308,6	449	293,0
Черкаська	469	225,9	340	147,9
Чернівецька	328	148,0	367	162,9
Чернігівська	266	340,9	271	241,4
м. Київ	6 381	20 149,9	6 552	14 410,0
м. Севастополь	19	16,0	—	—

Проанализировано состояние украинского книгоиздания за 2015 год согласно ассортименту издательской продукции, ее языкового и территориального аспектов. Приведены статистические данные по выпуску книг и брошюр ведущих отечественных издательств разной формы собственности, в том числе сферы управления Держкомтелерадио.

State of Ukrainian bookpublishing in 2015 is analyzed accordingly to assortment of publish products, lingual and territorial actives. Production statistics of books manufactured by largest national publish houses with different types of property form (including administration sphere of the State Committee in Television and Radio-broadcasting) are illustrated.

Надійшла до редакції 15 березня 2016 року

УДК 021.84(477)"2015"

Тетяна Жигун,
старший науковий співробітник
відділу опрацювання обов'язкових примірників
Книжкової палати України

Аналіз стану доставляння обов'язкових примірників видань України у 2015 році

Наведено результати аналітичних досліджень стану доставляння суб'єктами видавничої справи й суб'єктами діяльності друкованих ЗМІ обов'язкових примірників (ОП) вітчизняних видань, випущених у 2015 р., та здійснено порівняльний аналіз загальних кількісних показників доставляння ОП різновидів видань 2015 р. з аналогічними показниками 2014 р.

У статті також відображено стан виконавської дисципліни видавців і редакцій друкованих ЗМІ щодо своєчасного надання ними в 2015 р. звітності про випуск видавничої продукції за формами 1-В (книги) та 1-В (ЗМІ).

Ключові слова: база даних, видання, стан доставляння ОП, звітність, обов'язковий примірник, суб'єкт видавничої справи, суб'єкт діяльності друкованих ЗМІ.

Формування національного інформаційного фонду країни відбувається завдяки обов'язковому примірнику (ОП) усіх без винятку видань, який відповідно до Закону України від 09.04.1999 № 595-XIV "Про обов'язковий примірник документів" (ст. 8) має бути доставлений (надісланий) його одержувачам, зокрема Книжковій палаті України, в день виходу у світ першої частини тиражу.

Книжкова палата України — єдина наукова установа, що використовує потенціал обов'язкового примірника в повному обсязі, виконуючи три головні завдання — опрацювання, зберігання, інформування.

Як один із підрозділів Книжкової палати України відділ наукового опрацювання обов'язкових примірників здійснює облік, державну реєстрацію усіх видів документів та контроль за своєчасним доставлянням ОП і даних за формами звітності 1-В (книги) і 1-В (ЗМІ) від суб'єктів видавничої справи усіх форм власності.

Специфіка функцій відділу наукового опрацювання обов'язкових примірників дала можливість провести аналітичні дослідження динаміки доставляння ОП видань України у 2015 р. та порівняти з надходженням ОП у 2014 р.

Минулого року фахівці Книжкової палати України здійснили державну бібліографічну реєстрацію ОП 112 333 друк. од. неперіодичних, періодичних і продовжуваних видань, а саме: 28 407 друк. од. текстових (книжкових, авторефератів дисертацій), нотних, образотворчих, картографічних, 138 ОП електронних і 1574 ОП друк. од. дрібнодрукованої продукції; 69 463 друк. од. газет, 12 751 друк. од. періодичних (крім газет) і продовжуваних видань. Отже, кількість ОП усіх видань, що пройшли державну бібліографічну реєстрацію у 2015 році, становить 90,0% до 2014 року (відповідно 112 333 у 2015 р. і 124 716 у 2014 р.).

Рівень доставляння ОП основних видів неперіодичних видань порівняно з 2014 роком знизився і становить 96,2% (28 407 друк. од. у 2015 р. та 29 540 друк. од. у 2014 р.), ОП газет відповідно — 89,1% (69 463 друк. од. (1849 назв) у 2015 р. та 77 967 друк. од. (2135 назв) у 2014 р.), ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань — 84,0% (12 751 друк. од. (2654 назв) у 2015 р. та 15 188 друк. од. (2889 назв) у 2014 р.).

Упродовж 2015 р. у Книжковій палаті України здійснено державну бібліографічну реєстрацію ОП 30 119 друк. од. неперіодичних видань: 28 407 друк. од. текстових (книжкових, авторефератів дисертацій), нотних, образотворчих, картографічних, 138 ОП електронних та 1574 ОП друк. од. дрібнодрукованої продукції.

Загальна кількість ОП основних видів неперіодичних видань, доставлених у Книжкову палату України у 2015 році, зменшилася і становить, порівняно з 2014 роком, 96,2% (28 407 друк. од. у 2015 р. та 29 540 друк. од. у 2014 р.).

Зокрема, книг та брошур доставлено менше на 2135 друк. од. (відповідно 20 015 і 22 150), картографічних видань — на 13 (161 і 174), нотних — на 21 (177 і 198), але зросла кількість авторефератів дисертацій — на 837 друк. од. (7349 і 6512), образотворчих — на 199 (705 і 506), електронних — на 71 (138 і 67), дрібнодрукованої продукції — на 243 (1574 і 1331).

Проведені аналітичні дослідження дали можливість простежити стан доставляння ОП основних видів неперіодичних видань у 2015 році та порівняти показники із позаминулим роком, що відображено у табл. 1.

Таблиця 1

Стан доставляння ОП основних видів неперіодичних видань: 2014—2015 рр.

Види видань	2014 р.	2015 р.	
	Кількість видань (друк. од.)	Кількість видань (друк. од.)	% до 2014 року
Усього, у т. ч.:	29 540	28 407	96,2
Книги і брошури	22 150	20 015	90,4
Автореферати дисертацій	6 512	7 349	112,9
Нотні	198	177	89,4
Образотворчі	506	705	139,3
Картографічні	174	161	92,5

Аналіз стану доставляння ОП неперіодичних видань у 2015 році свідчить, що у Книжкову палату України із записанням доставлено ОП книг і брошур, надрукованих у попередні роки: 1 видання випуску 1982 р., 5 — 1994—1999 рр., 11 — 2001—2006 рр., 249 — 2008—2012 рр., 589 — 2013 р., 3989 — 2014 р.

Отже, отримані Книжковою палатою України ОП 4844 видань книг і брошур випуску минулих років становлять майже 24,2% загальної кількості ОП (20 015 друк. од.) цих видань, що пройшли державну бібліографічну реєстрацію у 2015 році.

Найбільшу кількість ОП неперіодичних видань одержано від таких видавництв, що належать до сфери управління Держкомтелерадіо: ДП "Всеукраїнське державне багато-профільне видавництво "Каменяр", м. Львів — 65 друк. од.; ДП "Всеукраїнське державне багатопрофільне видавництво "Карпати", м. Ужгород — 27; ДП "Спеціалізоване видавництво "Либідь", м. Київ — 24; ДП "Всеукраїнське спеціалізоване видавництво "Світ", м. Львів — 13; ДП "Державне спеціалізоване видавництво "Музична Україна", м. Київ — 9.

Видавництвами та видавничими організаціями України, що належать до сфери управління інших державних установ, доставлено: видавництво "Право", м. Харків — 161 друк. од.; Національний університет "Львівська політехніка" — 175; Київський національний університет імені Тараса Шевченка — 145; Національний аерокосмічний університет імені М. С. Жуковського, м. Харків — 106; Львівський національний університет імені Івана Франка — 84; Сумський державний університет — 71; Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ — 68; Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана — 58; Черкаський національний університет імені Б. Хмельницького — 57; Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова — 47; Київський університет імені Б. Д. Грінченка — 31.

Від видавців України інших форм власності одержано: "Книжковий клуб "Клуб сімейного дозвілля", м. Харків — 850 друк. од.; ТОВ "Видавництво "Віват", м. Харків — 356; редакція газети "Підручники і посібники", м. Тернопіль — 286; ТОВ "Видавництво "Фоліо", м. Харків — 261; ТОВ НВП "Росток А.В.Т.", м. Суми — 233; видавництво "Навчальна книга — Богдан", м. Тернопіль — 208; ПП "Торсінг плюс", м. Харків — 207; ТОВ "Видавництво "Генеза", м. Київ — 201; ТОВ "Видавничий дім "Пегас", м. Харків — 152; ТОВ "Видавництво Старого Лева", м. Львів — 129; ТОВ "Видавництво "Астропринт", м. Одеса — 128; ПП "Кристал Бук", м. Київ — 124; ТОВ "Всеукраїнське спеціалізоване видавництво "Медицина", м. Київ — 97; ПП "Видавничий дім "Школа", м. Харків — 97; ТОВ "ВКФ "БАО", м. Донецьк — 91; ФОП Чабаненко Ю. А., м. Черкаси — 90; ФОП Сухачов В. О., м. Одеса — 84; ТОВ "Щедра садиба плюс", м. Харків — 81; ФОП Стасюк Л. С., м. Хмельницький — 64.

Упродовж 2015 р. фахівці Книжкової палати України здійснили державну бібліографічну реєстрацію ОП 69 463 друк. од. (1849 назв, із них 158 нових) газет, 12 751 — періодичних (крім газет) і продовжуваних видань (2654 назви, із них 295 нових), загалом — 82 214 друк. од., що становить 87,8% до 2014 р. (82 214 у 2015 р. і 93 778 у 2014 р.).

Аналіз ОП газет, доставлених у Книжкову палату України, засвідчує, що у 2015 р. спостерігалося зменшення їхньої кількості (на 8504 друк. од.), що становить 89,1% до 2014 р. (69 463 (1849 назв) у 2015 р. і 77 967 (2135 назв) у 2014 р.). Стан доставляння ОП газет відображено у табл. 2.

Моніторинг доставляння ОП газет у Книжкову палату України впродовж 2015 року засвідчує, що кількість назв газет порівняно з 2014 роком збільшилася: у м. Києві — на 16 назв (385 у 2015 р., 369 у 2014 р.), Київській — 4 (69 у 2015 р., 65 у 2014 р.), Кіровоградській — 1 (відповідно 32 у 2015 р., 31 у 2014 р.) областях, а зменшилася у Донецькій — на 122 назви (61 у 2015 р., 183 у 2014 р.), Луганській — 83 (25 у 2015 р., 108 у 2014 р.), Дніпропетровській — 19 (176 у 2015 р., 195 у 2014 р.), Рівненській — 8 (29 у 2015 р., 37 у 2014 р.), Миколаївській — 7 (51 у 2015 р., 58 у 2014 р.), Одеській — 7 (56 у 2015 р., 63 у 2014 р.), Полтавській — 7 (58 у 2015 р., 65 у 2014 р.), Харківській — 7 (102 у 2015 р., 109 у 2014 р.), Чернігівській — 7 (55 у 2015 р., 62 у 2014 р.), Львівській — 6 (48 у 2015 р., 54 у 2014 р.), Хмельницькій — 6 (52 у 2015 р., 58 у 2014 р.) областях.

Загальний стан доставляння ОП газет: 2014—2015 рр.

Назви регіонів	2014 р.		2015 р.	
	Кількість назв	Кількість друк. од.	Кількість назв	Кількість друк. од.
Вінницька	95	3 797	92	3 508
Волинська	56	1 917	52	1 904
Дніпропетровська	195	7 983	176	6 709
Донецька	183	4 139	61	2 297
Житомирська	65	2 511	60	2 099
Закарпатська	36	1 292	35	1 098
Запорізька	113	4 623	111	4 647
Івано-Франківська	42	1 362	38	1 185
Київська	65	2 942	69	2 789
Кіровоградська	31	1 576	32	1 665
Луганська	108	2 338	25	8 95
Львівська	54	2 076	48	1 866
Миколаївська	58	2 766	51	2 512
Одеська	63	3 127	56	2 899
Полтавська	65	2 884	58	2 837
Рівненська	37	1 425	29	1 191
Сумська	37	1 822	33	1 832
Тернопільська	49	1 439	49	1 394
Харківська	109	4 503	102	4 243
Херсонська	75	1 988	74	2 028
Хмельницька	58	2 258	52	2 083
Черкаська	77	2 700	75	3 017
Чернівецька	33	1 258	31	1 103
Чернігівська	62	2 322	55	2 116
м. Київ	369	12 919	385	11 546
Усього	2 135	77 967	1 849	69 463

Упродовж 2015 р. здійснено державну бібліографічну реєстрацію 158 ОП нових газет. Найбільшу їхню кількість доставлено з м. Києва (47 назв), Дніпропетровської (15), Харківської (15), Запорізької (11), Одеської (8), Черкаської (8), Київської (7) областей.

Аналіз ОП періодичних і продовжуваних видань (крім газет) проводився за шістьма видами видань:

- друковані журнали;
- друковані продовжувані видання (збірники);
- друковані рекламні видання, бюлетені;
- друковані інформаційні видання (експрес-інформація);
- друковані календарі;
- періодичні (крім газет) і продовжувані електронні видання.

Серед опрацьованих 12 751 друк. од. ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань (2654 назв) 295 становлять нові назви.

Проведений аналіз ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань, доставлених у Книжкову палату України, засвідчує, що у 2015 р., порівняно з 2014, спостерігається зменшення кількості доставлених ОП цих видань

(на 2437 друк. од.), що становить 84,0% (12 751 — 2654 назви та 15 188 — 2889 назв відповідно). Загальний стан доставляння ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань подано в табл. 3.

Зменшення кількості доставлених ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань сталося через скорочення кількості ОП (за назвами), а саме: друкованих журналів — на 99 одиниць, друкованих продовжуваних видань (збірників) — на 69; друкованих рекламних видань, бюлетенів — 61; друкованих інформаційних видань (експрес-інформація) — 14, періодичних (крім газет) і продовжуваних електронних видань — 5, але на 13 одиниць збільшилася кількість ОП друкованих календарів. Отже, у відсотковому вираженні кількість ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань, доставлених у 2015 р., порівняно із 2014 р., за назвами становить майже 92,1% (2654 — у 2015 р., 2889 — у 2014 р.), а за кількістю друк. од. зменшилася і становить 84,0% (12 751 друк. од. у 2015 р., 15 188 друк. од. у 2014 р.).

Аналіз стану доставляння ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань у 2015 р. надав можливість простежити стан надходження із регіонів України основних видів цих видань (за назвами), що відображено у табл. 4.

Таблиця 3

Загальний стан доставляння ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань: 2014—2015 рр.

Назви основних видів періодичних (крім газет) і продовжуваних видань	2014 р.		2015 р.	
	Кількість назв	Кількість друк. од.	Кількість назв	Кількість друк. од.
Друковані журнали	2 245	11 414	2 146	10 120
Друковані продовжувані видання (збірники)	175	323	106	214
Друковані рекламні видання, бюлетені	277	2 926	216	2 077
Друковані інформаційні видання (експрес-інформація)	49	249	35	154
Друковані календарі	130	234	143	155
Періодичні (крім газет) і продовжувані електронні видання	13	42	8	31
Усього	2 889	15 188	2 654	12 751

**Кількість назв доставлених ОП основних видів періодичних (крім газет)
і продовжуваних видань за регіонами: 2015 р.**

Назви регіонів	Загальна кількість назв 2015 р.	Кількість назв за видами видань 2015 р.					
		Друковані журнали	Друковані продовжувані видання (збірники)	Друковані рекламні видання, булетені	Друковані інформаційні видання (експрес- інформація)	Друковані календарі	Періодичні (крім газет) і продовжувані електронні видання
Вінницька	39	33	4	—	—	—	2
Волинська	31	30	1	—	—	—	—
Дніпропетровська	119	99	10	9	—	1	—
Донецька	39	36	2	1	—	—	—
Житомирська	12	12	—	—	—	—	—
Закарпатська	27	25	—	—	—	2	—
Запорізька	47	44	2	1	—	—	—
Івано-Франківська	38	37	1	—	—	—	—
Київська	42	34	3	5	—	—	—
Кіровоградська	11	9	1	1	—	—	—
Луганська	15	14	—	1	—	—	—
Львівська	185	144	17	22	—	2	—
Миколаївська	16	16	—	—	—	—	—
Одеська	112	102	6	1	3	—	—
Полтавська	25	24	—	—	1	—	—
Рівненська	24	20	3	—	1	—	—
Сумська	30	27	2	1	—	—	—
Тернопільська	102	41	3	16	—	42	—
Харківська	291	212	12	17	—	50	—
Херсонська	23	20	3	—	—	—	—
Хмельницька	59	50	5	1	1	2	—
Черкаська	33	30	2	—	—	—	1
Чернівецька	35	33	2	—	—	—	—
Чернігівська	22	21	—	1	—	—	—
м. Київ	1 277	1 033	27	139	29	44	5
Усього	2 654	2 146	106	216	35	143	8

Дані досліджень за регіонами України засвідчують, що кількість назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань порівняно з 2014 р. зменшилася у м. Києві на 118 (1277 у 2015 р., 1395 у 2014 р.), Донецькій — 71 (39 у 2015 р., 110 у 2014 р.), Луганській — 21 (5 у 2015 р., 36 у 2014 р.), Одеській — 10 (112 у 2015 р., 122 у 2014 р.), Дніпропетровській — 8 (119 у 2015 р., 127 у 2014 р.), Полтавській — 8 (25 у 2015 р., 33 у 2014 р.), Харківській — 8 (291 у 2015 р., 299 у 2014 р.), Івано-Франківській — 6 (38 у 2015 р., 44 у 2014 р.), Кіровоградській — 5 (11 у 2015 р., 16 у 2014 р.), Житомирській — 3 (12 у 2015 р., 15 у 2014 р.), Сумській — 1 (30 у 2015 р., 31 у 2014 р.), Херсонській — 1 (23 у 2015 р., 24 у 2014 р.) областях, а збільшилася у Тернопільській на 25 назв (102 у 2015 р., 77 у 2014 р.), Хмельницькій — 10 (59 у 2015 р., 49 у 2014 р.), Запорізькій — 9 (56 у 2015 р., 47 у 2014 р.), Чернівецькій — 8 (35 у 2015 р., 27 у 2014 р.), Чернігівській — 7 (22 у 2015 р., 15 у 2014 р.), Миколаївській — 6 (16 у 2015 р., 10 у 2014 р.), Волинській — 4 (31 у 2015 р., 27 у 2014 р.), Рівненській — 3 (24 у 2015 р., 21 у 2014 р.), Черкаській — 3 (33 у 2015 р., 30 у 2014 р.), Закарпатській — 1 (27 у 2015 р., 26 у 2014 р.), Львівській — 1 (185 у 2015 р., 184 у 2014 р.) областях.

Ситуація з доставлянням ОП періодичних і продовжуваних видань у 2015 році залишалася складною. Частина суб'єктів діяльності друкованих ЗМІ, особливо регіо-

нальних, невчасно надсилали ОП цих видань. Значна кількість редакцій не доставляла ОП і не контролювала своєчасне їх доставляння від виготовлювачів, які розсилали видання не відразу після виготовлення тиражу, а в міру їхнього накопичення з метою економії поштових витрат.

Інструментом контролю за доставлянням ОП книжкової продукції є звітність видавництва та видавничих організацій про випуск видавничої продукції за формою 1-В (книги) та 1-В (ЗМІ). Проте зусилля, спрямовані на роботу з видавцями щодо підготовки і надсилання в Книжкову палату України форм звітності, не завжди приносять бажані результати.

Упродовж 2015 р. отримано квартальні звіти про випуск книжкової продукції від 1211 суб'єктів видавничої справи України: видавництв і видавничих організацій державної форми власності — 196, видавництв і видавничих організацій інших форм власності — 1015.

Результати аналізу звітів за формою 1-В (книги) (квартальна) свідчать, що 180 суб'єктів видавничої справи України випуск книжкової продукції у I, II, III, IV кварталах 2015 р. не здійснювали.

За I, II, III, IV квартали 2015 р. видавництва державної форми власності сфери управління Держкомтелерадіо доставили в Книжкову палату України 207 ОП книжкових видань, зокрема випуску 2015 р. — 143. Із порушенням строків доставлено ОП 64 видань

(випуску 2012 р. — 1, 2013 р. — 23, 2014 р. — 40). Не доставлено 39 ОП видань за формою звітності 1-В (книги).

Із числа видавництв та видавничих організацій України, що належать до сфери управління інших державних установ, 102 надали звіти за формою 1-В (книги) невчасно, наприклад: "Інститут законодавства Верховної Ради України", м. Київ; "Білоцерківський національний аграрний університет"; "Одеська національна морська академія"; "Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна"; ДП "Центр державного земельного кадастру", м. Київ тощо.

Із запізненням надіслали звіти ще 567 суб'єктів видавничої справи України інших форм власності, наприклад: ТОВ "Видавничий дім "Авіцена", м. Київ; ТОВ "Бак", м. Львів; ТОВ "Видавництво Анетти Антоненко", м. Львів; ТОВ "Гамазин", м. Київ; ТОВ "Видавничий дім "Гельветика", м. Херсон; ФОП Добринін В. Є., м. Харків; ПБП "Економіка", м. Дніпропетровськ; ФОП Жовтий О. О., м. Умань; ТОВ "Видавництво "Кім", м. Київ; ПП "Ліра ЛТД", м. Дніпропетровськ; ТОВ "Лізуновпрес", м. Дніпропетровськ; ТОВ "Медіасон", м. Івано-Франківськ; ТОВ "Видавництво "Наші книги", м. Чернівці; ПП "Нова ідеологія", смт Солоне (Дніпропетровська обл.); ТОВ "Рік", м. Полтава.

З вимогою щодо своєчасного подання звітів про випуск книжкової продукції та доставляння ОП і ліквідації заборгованості (2170 звітів та 708 друк. од. ОП видань) у 2015 р. суб'єктам видавничої справи України було направлено 527 електронних листів. Як результат проведеної роботи — 153 суб'єкти видавничої справи ліквідували заборгованість і надіслали 379 звітів за формою 1-В (книги), 34 суб'єкти доставили 236 друк. од. ОП видань.

У 2015 р. 58 суб'єктів видавничої справи зі 108, які звернулися до Книжкової палати України для отримання Міжнародних стандартних номерів книг (ISBN) та не надали своєчасно звіти за формою 1-В (книги), ліквідували заборгованість.

Відділом наукового опрацювання ОП також було зареєстровано 106 нових суб'єктів видавничої справи, які отримали номери ISBN, їхнім представникам надано консультації з питань доставляння ОП випущених ними видань та надання звітів у Книжкову палату України.

Упродовж звітного періоду 2015 р. із 1903 редакцій друкованих засобів масової інформації України, інших установ, фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих в електронній інформаційній базі даних "Друковані засоби масової інформації України" (2013—2015 рр.), отримано звіти за формою № 1-В (ЗМІ) (піврічна) про випуск продукції друкованих ЗМІ за I, II півріччя 2015 р. лише від 566, що становить 29,4% їхньої загальної кількості, а саме: редакції друкованих ЗМІ — 56; фізичні особи-підприємці — 52; інші установи — 458.

Результати аналізу звітів за формою 1-В (ЗМІ) (піврічна) свідчать про те, що лише 374 суб'єкти діяльності друкованих ЗМІ із 566 надіслали звіти за I, II півріччя 2015 р. вчасно, наприклад: Науково-технічний центр панорамних акустичних систем НАН України, м. Запоріжжя; Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут", м. Харків; Херсонський державний університет, м. Херсон; Мукачівський державний університет, м. Мукачеве (Закарпатська обл.); Харківський державний університет харчування та торгівлі, м. Харків; Полтавський національний технічний університет, м. Полтава; ДП "Всеукраїнське спеціалізоване видавництво "Світ", м. Львів; ТОВ "Видавничий центр "Аерохобі", м. Київ; ТОВ "Видавничий дім "Український Медіа Холдинг", м. Київ; ПрАТ "Комсомольська правда — Україна", м. Київ; ТОВ "Рекламне Агентство "Публіка", м. Маріуполь (Донецька обл.); КП "Запорізька міська

друкарня "Дніпровський металург", м. Запоріжжя; редакції газет: "Волинь-нова", м. Луцьк (Волинська обл.); "Знамя труда", м. Первомайський (Харківська обл.); "Чорноморська зірка", м. Очаків (Миколаївська обл.); 192 суб'єкти надіслали звіти із запізненням, наприклад: Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського, м. Тернопіль; Інститут культурології національної академії мистецтв України, м. Київ; ТОВ "Видавнича група "Основа", м. Харків; ТОВ "Баланс-Клуб", м. Дніпропетровськ; ТОВ "Міжнародний інститут компресорного та енергетичного машинобудування", м. Суми; ПП "Пресова агенція "Вільне життя", м. Тернопіль.

Із 1600 назв друкованих ЗМІ, зазначених у звітах, у Книжкову палату України доставлено 1561 ОП назв цих видань, відповідно 39 — не доставлено.

За результатами аналізу звітів про випуск друкованих ЗМІ у 2015 р. суб'єктам діяльності цих видань було направлено 9 офіційних та 309 електронних листів щодо ненадсилання ними звітів та ОП видань. Внаслідок проведеної роботи суб'єкти діяльності друкованих ЗМІ надіслали 78 звітів за формою 1-В (ЗМІ), 82 суб'єкти доставили 165 ОП за назвами.

Гарантією покращення стану доставляння обов'язкових примірників видань і надсилання звітності за формами 1-В (книги), 1-В (ЗМІ) є повсякчасне спілкування з учасниками видавничої галузі. Зокрема, 2015 р. 688 видавців книжкової продукції та 214 суб'єктів діяльності друкованих засобів масової інформації отримали консультації фахівців Книжкової палати України з приводу дотримання положень нормативних документів і законодавчих актів стосовно доставляння ОП видань і надання звітності.

Порівняльний аналіз кількісних показників 2014 та 2015 років щодо доставляння обов'язкових примірників видань, надання звітності суб'єктами видавничої справи, редакціями друкованих засобів масової інформації, іншими установами, що виконують їхні функції, фізичними особами-підприємцями, які здійснюють випуск друкованих засобів масової інформації, дає підстави вважати правильним обраний співробітниками відділу наукового опрацювання обов'язкових примірників напрям співпраці для поліпшення ситуації з наповненням архівного фонду Книжкової палати України та спонукає надалі вдосконалювати методи наукової роботи.

Список використаної літератури

1. Про обов'язковий примірник документів : закон України від 9 квіт. 1999 р. № 595-ХІV // Офіційний вісник України. — 1999. — № 18. — С. 36.
2. Про адміністративні правопорушення : кодекс України від 7 груд. 1984 р. № 8073-Х. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>. — Назва з екрана.
3. Про затвердження форм звітності № 1-В (книги) (квартальна) "Звіт про випуск книжкової продукції", № 1-В (ЗМІ) (піврічна) "Звіт про випуск продукції друкованих засобів масової інформації" та інструкцій щодо їх заповнення : наказ Держкомтелерадіо від 09.01.2014 № 1. — Режим доступу : <http://comin.kmu.gov.ua>. — Назва з екрана.
4. Сенченко М. Проблеми Книжкової палати України і вітчизняного книговидавництва — 2012 рік / М. Сенченко // Вісник Книжкової палати. — 2013. — № 1. — С. 3—7.
5. Поляков В. Аналіз функціонування системи обов'язкового примірника видань України / В. Поляков // Сучасні видавництва вищих навчальних закладів : матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 23—26 верес. 2014 р.) / [редкол.: Л. Ф. Дьяченко та ін.]. — Одеса, 2014. — С. 73—81.
6. Друк України (2014) : стат. зб. / уклад. С. Буряк. — Київ : Кн. Палата України, 2015. — 134 с.
7. Звіт про науково-дослідну роботу "Розроблення й аналіз зведених адміністративних даних випуску видань в Україні у 2014—2015 рр. та формування електронних довідково-інформаційних

- ресурсів" (I квартал) / Кн. палата України ; кер. М. І. Сенченко ; виконавці: В. Т. Поляков [та ін.]. — Київ, 2015. — 57 с.
8. *Звіт про науково-дослідну роботу "Розроблення й аналіз зведених адміністративних даних випуску видань в Україні у 2015—2016 рр." (I квартал) / Кн. палата України ; кер. М. І. Сенченко ; виконавці: В. Т. Поляков [та ін.]. — Київ, 2016. — 61 с.*

Приведены результаты аналитических исследований состояния доставки субъектами издательского дела и субъектами деятельности печатных СМИ обязательных экземпляров (ОЭ) отечественных изданий, выпущенных в 2015 г., и проведен сравнительный анализ общих количественных показателей доставки ОЭ разных видов изданий 2015 г. с аналогичными показателями 2014 г.

В статье также отражено состояние исполнительской дисциплины издателей и редакций печатных СМИ

относительно своевременного предоставления ими в 2015 г. отчетности о выпуске издательской продукции по формам 1-В (книги) и 1-В (СМИ).

The results of analytical researches of the delivery status publishing industry subjects and print mass media subjects of national editions mandatory copies (MC) published in 2015 were conducted, the comparative analysis of MC delivery common quantitative indicators of different types of publications in 2015 to the same period of 2014.

The article also shows the conditions of publishers and print media editors executive discipline in timely submission of their reports in 2015 on the issue of publishing products — the forms 1-B (book) and 1-B (mass media).

Надійшла до редакції 8 квітня 2016 року

УДК 025.32:050]:004.65](477)"2015"

Ольга Устіннікова,
завідувач відділу наукової
підготовки державних
бібліографічних показників
Книжкової палати України

Олена Ключиніченко,
старший науковий співробітник
відділу наукової
підготовки державних
бібліографічних показників
Книжкової палати України

Інформаційний ресурс української журнальної періодики (за матеріалами державного бібліографічного показника "Літопис журнальних статей" 2015 р.)

У статті наведено результати дослідження бази даних "Літопис журнальних статей" за 2015 рік із застосуванням наукометричного та бібліометричного методів аналізу.

Ключові слова: бази даних, бібліографічна інформація, бібліометричний аналіз, дослідження, журнали, збірники.

Мета дослідження: відстеження напрямів розвитку вітчизняної науки і техніки на основі тематичного аналізу публікацій у журналах та періодичних і продовжуваних збірниках.

Методи дослідження: наукометричний і бібліометричний аналіз баз даних бібліографічної інформації.

Об'єкт дослідження: база даних "Літопис журнальних статей" за 2015 рік.

Книжковою палатою України у 2015 році випущено 24 номери державного бібліографічного показника "Літопис журнальних статей", до яких увійшло 15 409 бібліографічних записів.

Відбір видань і публікацій з них для відображення у державному бібліографічному показникові, складання записів та їхня систематизація здійснювалися на підставі чинних національних стандартів, робочих інструкцій і методичних рекомендацій, розроблених Книжковою палатою України [4; 6; 7; 12; 20].

Бази даних "Літопис журнальних статей" є ідеальним інформаційним масивом для бібліометричного та наукометричного аналізу як періодичних і продовжуваних видань, так і публікацій, оскільки містить повні бібліографічні описи статей, систематизованих за класами Універсальної десятикової класифікації (УДК) [14—19]. Показники бібліометричного аналізу наведено у діагр. 1—11.

У діагр. 1 подано результати аналізу тематичного розподілу записів на публікації з журналів, періодичних та продовжуваних збірників на основі таблиць УДК. Отримані дані поділено на сектори у відсотках за класами УДК:

0 **Загальний відділ** — 4,81% загальної кількості. До цього класу ввійшов 741 запис;

1 **Філософія. Психологія** — 3,4% загальної кількості, або 524 записи;

2 **Релігія. Теологія (богослов'я)** — 0,62% загальної кількості, або 95 записів;

3 **Суспільні науки** — 32,6% (друге місце за кількістю публікацій), або 5024 записи;

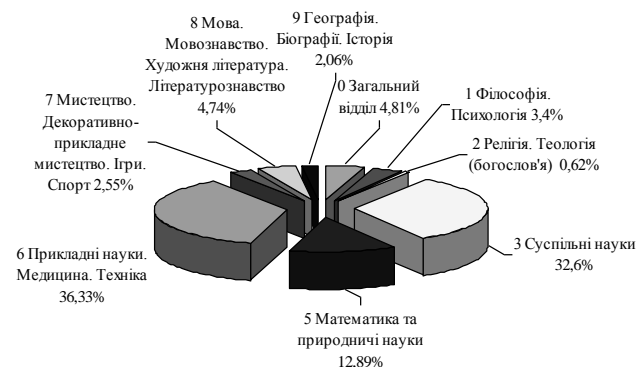
5 **Математика та природничі науки** — 12,89% (третє місце за кількістю публікацій), або 1986 записів;

6 **Прикладні науки. Медицина. Техніка** — 36,33% (найбільша кількість публікацій), 5598 записів;

7 **Мистецтво. Декоративно-прикладне мистецтво. Ігри. Спорт** — 2,55% загальної кількості, або 393 записи;

8 **Мова. Мовознавство. Художня література. Літературознавство** — 4,74%, або 731 запис;

9 **Географія. Біографії. Історія** — 2,06% загальної кількості, або 317 записів.

Діагр. 1. Тематичний розподіл публікацій за класами УДК